هرالد تريبيون :امريکا د پاکستان دتجزيه کولوپه سوچ کې دی ! (۱)

دانترنيټ دفارسی سرچينو څخه
ژباړونکی :عـزيـزاحمد خـوارمل

په دی نږدی ورځوکښې دمنځني اسيادسويلی برخويوه نوي نقشه دپاکستان د امنيتی جګپوړو چارواکولاس ته وررسيدلای دی اودغه نقشه ددی ښکارندوی دی چې امريکا ددی هيواد (پاکستان) په تجزيه کولوپسی دی .

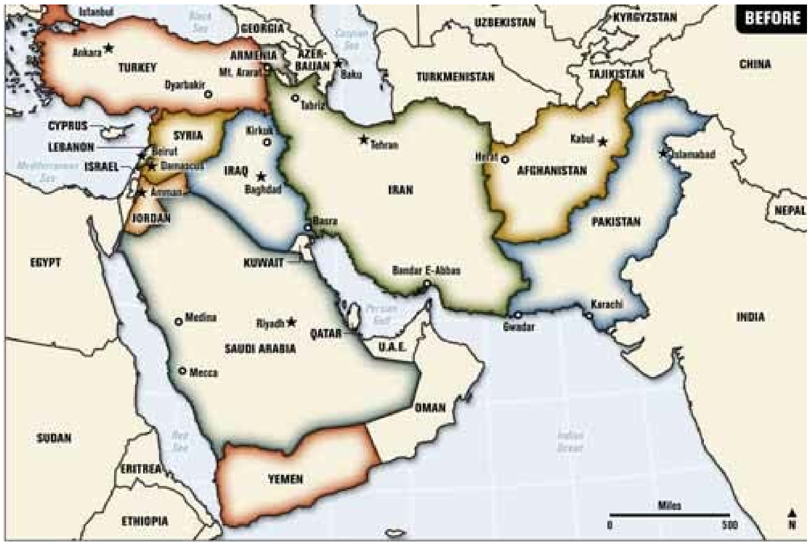

پخوانی نقشه بيله بدلون څخه

دهرالد تريبيون ورځپاڼی ددی بيان پربنسټ چې په دی ورځوکښې دمنځني اسيا دسويلی برخو يوه نوي نقشه دپاکستان دسياسی اونظامی چارواکوپه منځ کی لاس پرلاس کيږی اود دی نقشی په هکله يې ډول

،ډول لړلیدونه یې راپارولي دي اوهمدارنګه په تلویحی توګه سره یې اشوا کړ چې ګواکی امریکا دپاکستان دتجزیه کولوپه سوچ کې دی .

راتلوونکی نوي نقشه دبدلون سره

نوي نقشه وروسته له بدلون څخه

ددی ورځپانی دراپورپربنسټ په دی نقشه کې دپاکستان دهیواد دخاوری په مساحت کې په ښکاره توګه لړوالی رامنځته سوی دی اودافغانستان اودهندوستان دهیوادونوپه مساحت کې زیاتوالی او پراختیا رامنځته سویدی . دغه نقشه لمړی ځل دامریکایي نوي بنسټپالو(نوي محافظه کارانو) په منځ کې خپورسوی وو اوهمدا اوس دغه باوراوعقیده یې دپاکستانی چارواکواوخصوصآ ددی هیواد دجګپوړونظامی چارواکو په منځ کې راوستی دی چې امریکا په دی پسی دی چې پاکستان دیوی یوازنی اسلامی هیواد په توګه چې داتومی وسلیوخاوند دی   تجزیه یې کړی .

پردی سربیره ددی تولو سره هم دغه ورځپانی په دی هکله په پوره ډول سره توضیحی کړی یې نه دی اونه دې ویلی ،چې دغه نقشه کله اوپه کوم وخت کې اودکوم ارګان دخواڅخه په امریکا کې جوړ سوی دی ،ایا دامریکا دپخوانی پروژی سره دمنځنی ختیځ دنقشی دبدلون سره کومه اړیکه لری اویا بله پروژه ده چې دمنځني اسیا دنقشی بدلون دی .

په داهسی حال کې یوکس دپاکستان د دولت دجګپوړوچارواکو څخه چې دپاکستان دپلان شووکړنلارو په طرحه کولوکښې مهم رول لری په تینګار سره وویل : کولای سو چې ووایو ، یوددپروممهوبلالقوه ګواښونو څخه دپاکستان دپاره دهند اوافغانستان نظامی مرستی دي کیدی سی چې دپاکستان دله منځه وړلو دپاره به وی اوممکن امریکا هم په دغه کړنلیک کې ددوي سره ملګری ولري . دبله خواڅخه اصف علی زرداری دپاکستان ټاکل سوی جمهور رئیس دهغه وخته څخه چې واک ته رسیدلی دی با وجود ددی هم دوه ځلی دامریکا څخه یې لیدنه کړی اودبوش ددولت په ښه ویلواوتحسین کولویې لاس پوری کړی دی چې د زرداری دغه ډول کړنه هغه یې په پاکستان دننه کې دډپروګوتنیونوسره مخامخ کړی اودامریکا ضد پاکستانیانواودلوتپلوپه منځ کې یې خپل محبوبیت دلاسه ورکړی دی .

د دی محاسبی اوحساب کولوله مخی اوس دغه سوال رامنځته کیږی چې دنوي عصردپیل وعدی دامریکا اوپاکستان په اړیکوکي دباراک اوباما په وسیله دهغه په بیانیوکښې راڅرګنده اوبیان سویدی چې ترکومی اندازی پوری به دعمل جامی ځانته واغوندي .یوامکان به دغه وي چې دامریکالخوابه کوښښونه رامنځته سی چې دپاکستان سیمیزی ځارنه به لړوالی پیداکړی اوپه سیمه کښې داوسنی مشکلاتودلیری کولودپاره په پریکړنده توګه سره دواړه هیوادونه به دګډی کټي خاونداووسی .

مخته تردی دامریکانظامی قوماندانان دهغه جملی څخه جنرال پترائوس په دی اړه یې په اشاری سره یوځه ویلی وو چې دافغانستان دمناقشی دپای ته رسولو دپاره یوه مطمینه دحل لاری باید دګاونډیوهیوادونو په ګډون سره مرستی رامنځته سي اودامریکا نوي جمهور رئیس بارک اوباما هم په دی اړه دغه شانته

یولړلید لری اودبله خوا څخه په نظرکې لری چې دهندوستان اوپاکستان ترمنځ وډیروپخوانیو ګواښونوته دپای ټکي کښیږدي اوتیر کال دفارین افیزپه خپرونی کې په یوه مقالـه کې ودی موضوع تـه هم اشاره کړی وو.
اما داهسی رامنځته سوی چاري د ټینګ خندونو سره مخامخ دی دهغه جملی نـه باید دکشمیر ومسئلـی تـه اود دوو هیوادونـو تـرمنځ دهمالیا دسیمی پر سـر اودپـولـی اوسرحـداتوپرسر
واختلافونوته اشاره کیدی سی چې ددوي دغه اختلافونه (۴۰) څلویښت کلنه سابقه لری .اوپـه همدی دول سره دغه رامنځته کړشوی چاری ددی سبب ګرځیدلی دی چې پـه وروستیولسیزو کښې دپاکستان نظامی اواطلاعاتي څواکونه دسیمیزووسلوالوخلکوپه ملاتړسره یې په دغوسیموکښې وحشت،ناامنی اونـاارامی یې رامنځته کړی . دبله خوا څخه په پاکستان کې یوشمیر خلـک دامریکا پر رول اونقش باندی دیوه بی طرفه منځ غړی په توګه سره ناباوره دي .
زبیرخان دکشمیر په مسائلو کښې دیوسیاسی څیرونکی په توګـه پـه دی بـاور دی چې امریکا دفلسطین پـه مسئله کـښې څـه ناڅه بریـالی کړنلیـک نـه لـري اوتراوسـه پـوری چـې څـوځلی فـلسطینیان اواسـرائلیان وخبراتروته رابلل سویدی ،اوهیڅ ډول نتیجه یي لاهم نه دی ترلاسه کړی چې همدغسی قضیه بـه دکشمیر پرسر په مناقشه کې دهند اوپاکستان ترمنځ هم رامنځته سی .
زبیرخان دکشمیردمسلمانانوداعتراضاتو دمسئلی پـه هکلـه دهندوستان وواکداروتـه اشاره کوی او وایی : « که دغسی یو ه کړنه په یوه بله سیمه کښې رامنځته سی امریکایان به ډیرژر هغه یې دمنځنی اسیا درنګین انقلاب په توګه منلی وای،مګر یوداهسی کړنه نه سوه رامنځته .
طلات مسعود دپاکستان دمتقاعیدواوپرکورناست جنرالانودجملی څخه یو نظامی جنرال دی اوپـه دی هکلـه په اشاری سره وایي :که امریکا په دا وروستیو څوکالنوکښې وهند اوچین تـه یـې ډیرامتیازونـه ورکړي دي ،پـه همـدی ډول سره پاکستان هم پـه افغانسـتان کـې دهنـد دنفـوذدزیـاتوالی څخـه چـې پـه دا وروسـتیو څومیاشتوکي رامنځته سوی دی په ټینګه سره دغه وضعه څاری اوترڅپل څارنی لاندي لري دهغه جملی څخه کولای سو چې په اقتصادی برخه کې دهندوستان پانګه اچونه ، په نظامی برخـه کې،دافغانستان دملی اردو وځواکونـوتـه دزدکړی وبهیرتـه دهندوسـتان ومرسـتوته اشـاره وکـړو.پـه هـر حـال نړیـوال سیاسـی څیرونکی اوکار پوهان پـه دی بـاور دي چـې پـه افغانسـتان کـې دامریکـایي څواکونوقوماندان جنـرال دیوید مک کیرنان په راتلوونکی میاشت کې واسلام آباد ته ځي اودهغه لیدنه اوکتنه کیدی سی چې نوردېر پیچلي مسـائل دامریکـا اوپاکسـتان داړیکوپـه اړه بـه مـشخص کـړی اوپـه افغانسـتان کـې د(۱۰۰۰) زروتنـو هندوستانی سربازانودشتون په هکله وپاکستانی چارواکوته قناعت ورکوونکی ځواب به دځانه سره ولري
.
(۱)دڅیاړونکی یادداښت :
همدارنګه دغه مطلب ما په یو کردی انترنیتی سایټ کې هم په بل متن ولوستل چې دمنځنی ختیځ دنوی نقشی په هکله په(۲۲-۷-۲۰۰۶)م کال کې خپورسوی وو .
اودنوي منځني ختیځ ترسرلیک لاندی جورج بوش بـه تل په خپلو خبرواوشعارونوکښې ویل چې هغه ددغه لاندی متن اودپورتنی نقشی څخه مفهوم اوعبارت دی .لینک یي لاندی لیکلی سویدی .

دکردستان هیواد دمنځني ختیځ په نوي نقشه کې!
(۲)

دامریکـا دوسلوالوځواکونوخپرونه پـه یـوه مقالـه کـې دمنځنـي ختـیځ پـه نقشی کـې دبدلون غوښتونکی سواودغه موضوع یې خپورکړ چې دمنځنـي ختـیځ نـوي نقشه دی دسیمی دلګـه کیـو دقومی جوړښتونو پربنسټ دی رامنځته سی .
دترکیي دزمان ورځپاڼی دامریکا دیولوړرتبه متقاعید افسر«رالف پیترز» چې ددی مقالی لیکوونکی دی ،ددی مقالی پربنسټ لیکی دمنځني ختیځ دنقشی تصحیح کول په سیمه کښې وبی عدالتیو ته بـه دپـای ټکی کښیږدي .

په دی نقشه کې دکردستان هیواد دیو جلا هیواد په توګه دایران ،دعراق ،دترکیي اودسوري دخاوری برخی یې وځان ځانګړی کړی دی اودکردستان هیوادبه دترکیي دبکردسیمی اودځای څخه بیا دایران تر تبریز پوری واټن ولري .
پیترز په دی معتقد دي چې داهسی یو هیوادبه ،یو امریکایی پلوی هیوادوی اوله دغه ځایه څخه بیا دبلغاري اوجاپان ترمنځ به وي .
پیترزهمدارنګه وړاندیز یې کړی دی چې په مکه اویا مدینی کې یو ځواکمن اسلامی واتیکان دی جوړاورامنځته سی .
پیترز په منځنی ختیځ کې دبی عدالتیو مهم عامل یې دیوی کردی هیوادنشته والی سرلیک کړی دی او ویلی یې دی چې دترکیي دختیځی برخی یو پرپنځمه برخه یې بایدد ترکیي ددولت لخوادښکیلاک سیمی وبلل سی .
پیترزوایي :«دایران اودسوري کردکان به هم دیوی ځانله کردستان هیواد دجوړیدودپاره به زیار وباسی اوددی مسئلی سره یوځای سی اوهمداسی دنړی ځواکمن هیوادونه دیوجلا کردستان هیواد درامنځته کیدوپه هکله زیار نه ترسره کوي چې ددي هیوادونودغه کړنی دبشری حقونو نقضیدل دی .»
دی وایی :« امریکا پرعراق باندی دیرغل وروسته ډېر ښه فرصت یې دجلاکردستان دهیوادجوړیدلی یې دلاسه ورکړ.»
په دی نوي نقشه کې دعراق هیوادپردرونویوهیوادونو لکه کردستان یوبل عربی اهل تشیع هیواد اویوبل اهل تسنن عربی هیوادباندی تجزیه سوی دی .
په دی نوي نقشه کې داردون هیواد لږ بدلون کړی دی اویولږڅه دسعودي عربستان دهیواد وخواته یې پراختیا پیداکړی ده اوخاوره یې ډېره سوی ده .
همدارنګه ایران دخپلی خاوری ډېره برخه به دکردستان ونوي هیوادته ،متحدااذربایجان ته ،په عراق کې ونوي اهل تشیع هیواد اوآزادبلوچستان ته دلاسه ورکړي اودافغانستان دخاوری یو څه سیمه دهرات دولایت دشااوخواڅخه ترلاسه کوی .او ایران ددی بدلونونو وروسته په یوپارس هیوادباندی اوړي .
(۲)دژباړونکی یادداښت :
افغانستان ددی نوي نقشی پربنسټ ترکشمیره پوری پراختیا پیدا کوی اوخپله دلاسه وتلی خاوره ترلاسه کوي .
اودافغانستان دهلمنددولایت دخانشین دولسوالی یوڅه خاوره دنوي آزاد بلوچستان په هیواد پوری تړل کیږی چې په دی ولسوالی کې دیورانیوم یو لوی کان (معدن)سته دی چې دتړون پربنسټ به نه افغانستان اونه به آزاد بلوچستان ورنه ګټه ترلاسه کې دابه هغه زبرځواک ګټه ترلاسه کړی اوددی کان خاوند وګرځي چې دا اوس دغه ستر نړیوال کړکیچ یې په سیمه کښې رامنځته کړی دی اودراپورنواوانټرنیټی خبری رسنیو دخپرونوپربنسټ د هلمند په ولایت کې دانګلیس اودامریکا دهیوادونوترمنځ اختلافونه هم پردغه کان باندی رامنځته سویدی ځکه دهلمند پخوانی والی انجینر داودچې دشیرمحمد آخونزاده پرځای څه موده یې په هلمند کې دولایت چاری ترسره کول دانګلیسی ځواکونو لخوا دهلمند دولایت څخه پردغه موضوع باندی چې انګلیسان دیورانیوم دکان څخه یورانیوم یې رایستل ،وایی ده مخالفت یې کول اوبیا تبدیل سو. اوهمدا اوس سربیره پر(۸۰۰۰) اته زره انګلیسی ځواکونوباندی (۲۵۰۰) دوزره پنځه سوه تنه امریکایي سربازان دناټودانګلیسی ځواکونودایساف دځواکونو بیله موافقی نه دهلمند په دی سیمه کښې ځای پرځای سول اودامریکائیانو دغه کړنه دانګلیس پردولت اوپه سیمه کښې دانګلیسی ځواکونو پرقوماندانانو باندی هم څه منفی اغیزه یې رامنځته کړی اوددوي ترمنځ دغه اختلافونه دانګلیسانوسره ددوی پر یو لړ کړنوباندی هم ،همداسی جریان لري اودسیمی بی ګناه خلک دټولوبهرنی ځواکونولخوا په دومداره توګه باند ی ټکهول کیږی اوپه سیمه کښې دغرونواودغونډیوپه شان غمونه اومصیبتونه رامنځته کوي ،نوزما په هاند داټوله بهرنی یرغلګر اوښکیلاکګر ځواکونه دي چې دخپلوجیواستراتیژیکو او جیوپولیټیکوموخواوګټو دپاره اخ اوډب ،کړکیچ اوډول ډول ګواښونه یې زما په ګران هیوادکې رامنځته کړي دي . /

اخیځلیک ؛

- دخبر اون لین دسایټ څخه
- لطفا په دی سایټ کې هم دغه نقشه په انګلیسی ژبه په یوبل متن کې یې مطالعه کړی .
-

http://www.nytimes.com/2008/11/23/world/asia/23pstan.html?_r=1&partner=permalink&exprod=permalink

- http://zamdar.kurdblogger.com/1326
-